

Innst. S. nr. 62

(2000-2001)

Innstilling fra kommunalkomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2000 under Kommunal- og regionaldepartementets forvaltningsområde

St.prp. nr. 27 (2000-2001)

Til Stortinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Innledning

I proposisjonen legger Kommunal- og regionaldepartementet fram forslag til omprioriteringer og tilleggsbevilgninger i statsbudsjettet for 2000.

1.2 Kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)

Post 1 Driftsutgifter

Samling av utlendingsforvaltningen

Regjeringen Bondevik besluttet i desember 1999 å samle utlendingsforvaltningen i Kommunal- og regionaldepartementet fra 1. januar 2001. Regjeringen Stoltenberg har videreført arbeidet med omorganiseringen i tråd med den forrige regjeringens beslutning. I inneværende år er det nedlagt et betydelig arbeid med forberedelsene, noe som har medført merutgifter for departementet.

Beslutningen om å samle utlendingsforvaltningen ble tatt etter at forslaget til statsbudsjett var behandlet i Stortinget. Merbehovet ble lagt frem i St.prp. nr. 61 (1999-2000) for inneværende år, sammen med forslaget om å styrke departementets arbeid med å bosette flyktninger. Totalt sett ble det foreslått å øke Kommunal- og regionaldepartementets budsjett med 3,9 mill. kroner ved en styrking av kap. 500, post 1 Driftsutgifter. Flertallet i kommunalkomiteen gikk imot forslaget med begrunnelsen om at dette var kjent allerede før budsjettet for 2000 ble vedtatt, jf. Innst. S. nr. 220 (1999-2000). Omorganiseringen ble imidlertid først besluttet etter at statsbudsjettet for 2000 var vedtatt. Merbehovet var derfor ikke kjent på det tidspunktet da Stortinget vedtok saldert budsjett for inneværende år.

På bakgrunn av fakturerte utgifter pr. 18. oktober 2000, og anslag for utgifter resten av året, anslås merbehovet på kap. 500, post 1 Driftsutgifter til totalt 1,2 mill. kroner i inneværende år. Merbehovet er redusert

med 2,7 mill. kroner i forhold til merbehovet som ble fremmet i forslag til revidert budsjett. Dette skyldes i all hovedsak at det ikke fremmes forslag om tilleggsbevilgning knyttet til bosetting av flyktninger i kommunene, og at anslagene i større grad nå kan baseres på faktiske utgifter.

Erstatningssøksmål mot Oslo kommune

I forbindelse med et erstatningssøksmål mot Oslo kommune etter plan- og bygningsloven inngikk regjeringsadvokaten et forlik som innebar en todeling av erstatningsansvaret mellom kommune og stat. Kommunal- og regionaldepartementet, som ansvarlig fagdepartement, ble således påført en uforutsett merutgift på kr 784 320 under kap. 500, post 1. Det foreslås at denne merutgiften dekkes gjennom en tilleggsbevilgning.

På bakgrunn av det ovennevnte fremmer Kommunal- og regionaldepartementet forslag om en tilleggsbevilgning på kap. 500, post 1 Driftsutgifter på 2 mill. kroner for 2000.

1.3 Kap. 3520 Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)

Post 4 Diverse inntekter

Ved Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett ble det lagt til grunn at 890,6 mill. kroner av utgiftene knyttet til drift av statlige mottak for asylsøkere skal innrapporteres som bistand i 2000.

I 2000 har imidlertid andelen fra ODA-land og andelen som har vært mindre enn 12 måneder i mottak vist en nedadgående tendens, og har i gjennomsnitt for de 9 første månedene vært henholdsvis 92 og 64 pst. På bakgrunn av dette nedjusteres "fordelingsnøkkelen" for hele 2000 til 90 og 60 pst., og beløpet som Norge kan rapportere som ODA-midler anslås til 675 mill. kroner i 2000. Dette er 215,6 mill. kroner lavere enn det som ligger til grunn for vedtatt budsjett.

Kommunal- og regionaldepartementet foreslår at bevilgningen på kap. 3520, post 4 Diverse inntekter reduseres med totalt 215,6 mill. kroner.

1.4 Kap. 521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)

Post 60 Integreringstilskudd, kan overføres

Disponibel bevilgning på kap. 521, post 60 for 2000 var etter behandling av Revidert budsjett for 2000 på 1 587 955 mill. kroner.

Bosetting av flyktninger i kommunene har gått noe senere enn tidligere antatt. Pr. 31. oktober 2000 var det bosatt ca. 5 000 flyktninger. Videre er prognosene for utbetaling av ekstratilskudd for bosetting av eldre og funksjonshemmede redusert med ytterligere ca. 50 pst. i forhold til revidert nasjonalbudsjett. Bevilgningsbehovet på kap. 521, post 60 Integreringstilskudd anslås nå til 1 338,2 mill. kroner. Dette innebærer et mindrebehov på anslagsvis 249 mill. kroner.

Av disponibel bevilgning er 170 mill. kroner holdt av til en eventuell bosetting av flyktninger fra Kosovo. En stor del av kosovoflyktningene skal avhøres av politiet og politiet skal forestå uttransportering av de som ikke frivillig returnerer etter avslag på asylsøknaden. På grunn av manglende ressurser vil politiet imidlertid ikke kunne gjennomføre avhør og effektivere vedtak så raskt som tidligere forutsatt. Dette vil medføre betydelige merutgifter til drift av statlige mottak. På bakgrunn av dette ble det i forbindelse med behandlingen av kgl. res. av 15. september 2000 bestemt at politiet skulle gis en tilleggsbevilgning på 40 mill. kroner til behandling av asylsøknader fra Kosovo og gjennomføring av returer, ved en tilsvarende omdisponering fra Kommunal- og regionaldepartementets kap. 521, post 60 Integreringstilskudd. Av bevilgningen som er holdt av til en eventuell bosetting av kosovoflyktninger gjenstår det 130 mill. kroner. Siden det fortsatt er svært stor usikkerhet knyttet til tilbakevending av kosovoflyktningene, foreslår departementet at disse midlene fortsatt holdes av til utbetaling av integreringstilskudd, dersom bosetting skulle bli aktuelt. Hvis gruppen som forutsatt vender tilbake, slik at bosetting ikke blir aktuelt, vil mindrebehovet kunne omdisponeres til tiltak over Utenriksdepartementets budsjett. Dette vil kunne skje i forbindelse med Revidert budsjett for 2001.

På bakgrunn av det ovenstående foreslår Kommunal- og regionaldepartementet at bevilgningen på kap. 521, post 60 Integreringstilskudd reduseres med 119 mill. kroner i budsjettet for 2000, hvorav 40 mill. kroner omdisponeres til politiet over kap. 440 Politi- og lensmannsetaten.

Post 72 Tilbakevending for flyktninger, kan overføres

Det generelle programmet for individuell støtte til tilbakevending består av kr 15 000 i individuell økonomisk støtte.

I forbindelse med Revidert budsjett for inneværende år ble prognosene for tilbakevending nedjustert med 650 til 3 400 personer. Dette vil gi et bevilgningsbehov

på 51 mill. kroner i 2000. På grunn av den store usikkerheten knyttet til tilbakevending ble det imidlertid bestemt at bevilgningen fortsatt skulle holdes av til tilbakevendingsstøtte, og at Kommunal- og regionaldepartementet eventuelt skulle komme tilbake til et mindrebehov i forbindelse med nysaldering av budsjettet for 2000.

Per 30. september 2000 hadde kun 1 386 personer vendt tilbake til hjemlandet med tilbakevendingsstøtte. Regjeringen legger fortsatt til grunn at langt de fleste av kosovoflyktningene skal vende tilbake til Kosovo. På bakgrunn av en anmodning fra FNs administrasjon i Kosovo (UNMIC) er det imidlertid bestemt at barnefamilieene skal få bli i Norge frem til mars 2001. I tillegg til dette har politiet hatt problemer med å avvikle avhør og effektivere vedtak så raskt som opprinnelig forutsatt. Utlendingsdirektoratet vil derfor ikke kunne behandle asylsøknadene fra denne gruppen innen utgangen av 2000 slik som planlagt. Gjennomføringen av tilbakevendingen av flyktningene fra Kosovo vil derfor ta noe lenger tid enn det som er lagt til grunn i St.prp. nr. 1 (2000-2001), og hovedtyngden av flyktningene vil sannsynligvis vende tilbake i løpet av mars-april 2001.

På bakgrunn av det ovennevnte foreslår Kommunal- og regionaldepartementet at bevilgningen på kap. 521, post 72 Tilbakevending for flyktninger ikke reduseres, og at et mindrebehov på anslagsvis 30 mill. kroner i 2000 overføres til budsjettet for 2001.

1.5 Kap. 3521 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521)

Post 1 Tilbakevending for flyktninger

På bakgrunn av endrede forutsetninger med hensyn til tilbakevending av kosovoflyktninger foreslår Kommunal- og regionaldepartementet at et mindrebehov på anslagsvis 30 mill. kroner overføres fra budsjettet for 2000 til budsjettet for 2001, jf. kap. 521, post 72 Tilbakevending for flyktninger. Dette får konsekvenser for beløpet Norge har anledning til å innrapportere som bistand (ODA-midler) både i 2000 og 2001.

I budsjettet for 2000 er det vedtatt at Norge skal inntektsføre 62 mill. kroner av utgiftene knyttet til tilbakevending over kap. 3521, post 1 Tilbakevending av flyktninger. Dette er 10 mill. kroner lavere enn det Norge maksimalt har anledning til. På bakgrunn av dette foreslår Kommunal- og regionaldepartementet at beløpet som inntektsføres over kap. 3521, post 1 Tilbakevending for flyktninger reduseres med 20 mill. kroner, til 42 mill. kroner i budsjettet for 2000.

1.6 Kap. 522 Senter mot etnisk diskriminering (jf. kap. 3522)

Post 1 Driftsutgifter

Senteret har økende utgifter knyttet til foredragsvirksomhet samt en økning i antall henvendelser. Enkelte oppdrag kan det være naturlig å ta imot en viss godtgjørelse for. Etter Kommunal- og regionaldepartementets vurdering vil det derfor være hensiktsmessig om

Senteret får en merinntektsfullmakt som gir adgang til å overskride bevilgninger under kap. 522, post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 3522, post 1 Diverse inntekter. Det foreslås derfor følgende romertallsvedtak:

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen under kap. 522 Senter mot etnisk diskriminering, post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 3522 Senter mot etnisk diskriminering, post 1 Diverse inntekter.

1.7 Kap. 2412 Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615)

Post 72 Rentestøtte

Økning i Husbankens innlånsrente for 2000 har gitt tilsvarende økt rentestøttebehov for de utleielånene som ikke har ordinære rentevilkår, jf. omtale i St.prp. nr. 1 (1999-2000) Kommunal- og regionaldepartementet på samme budsjettpost. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 5 mill. kroner, til 78 mill. kroner.

1.8 Kap. 5615 Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412)

Post 80 Renter

På bakgrunn av regnskapstall for inneværende år, foreslås det å redusere bevilgningen knyttet til renteinntekter på Husbankens utestående låneportefølje med 120 mill. kroner.

1.9 Kap. 580 Bostøtte

Post 70 Bostøtte, overslagsbevilgning

Den samlede utbetaling av bostøtte anslås i 2000 til 1 629,6 mill. kroner. Inkludert i dette anslaget er utbetaling av den såkalte overgangsordningen for 3. termin og utbetalinger som følge av påklaging. Dette er et merforbruk på 6,6 mill. kroner, eller 0,4 pst., i forhold til Stortingets bevilgning. Det foreslås en tilleggsbevilgning på 6,6 mill. kroner.

Regjeringen varslet i St.prp. nr. 1 (2000-2001) for Kommunal- og regionaldepartementet at den vil foreslå å avvikle ordningen med å dekke utgifter til lys og varme for målgruppen alders-, uføre- og etterlattepensjonister med inntekt under minstepensjonen tillagt 30 pst.

Regjeringen foreslår at endringen i regelverket skjer med virkning fra og med utbetaling av bostøtte for 3. termin 2000. Denne utbetalingen skjer i begynnelsen av januar 2001. Endringene vil således ikke ha noen budsjettvirkning i 2000, men regelverket gjeldende for 2000 foreslås endret. Som følge av forslaget foreslås følgende romertallsvedtak:

Bostøtte

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet kan avvikle ordningen med sjablonmessig

dekning av utgifter til lys og varme for målgruppen alders-, uføre- og etterlattepensjonister med inntekt under minstepensjonen tillagt 30 pst., jf. kap. 580, post 70 Bostøtte. Avviklingen skjer med virkning fra og med utbetalingen for 3. termin 2000.

1.10 Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak

Post 71 Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, kan overføres

I 2000 er det avsatt 14 mill. kroner (inkl. 4 mill. kroner overført fra 1999) til tilskuddsordning for gjennomføring av tiltak mot radon i privatboliger over denne posten, jf. oppfølging av Nasjonal kreftplan. Det har så langt vært relativt liten interesse for tilskuddsordningen. Det er iverksatt et to-årig prosjekt som skal bidra til at tilskuddsordningen skal fungere etter intensjonen. Prosjektet er et samarbeid mellom Statens strålevern, Husbanken og Statens bygningstekniske etat.

For å sikre oppfølging av stimulerings tiltak foreslås det at 6,85 mill. kroner overføres fra kap. 581.71, hvorav 4,85 mill. kroner overføres til Statens strålevern kap. 715.01 og 2 mill. kroner overføres til kap. 739.65 Nasjonal kreftplan, til oppfølging av stimulerings tiltakene knyttet til tilskuddsordningen samt til videre oppbygging av øvrige tiltak innenfor kreftplanen. Videre vil 0,5 mill. kroner til radontiltak bli omprioritert internt fra kap 581, post 71 til kap. 587, post 1.

1.11 Kap. 5330 Kommunalbanken AS

Post 91 Salg av aksjer

I Ot.prp. nr. 44 (1998-1999) Om lov om omdanning av Norges Kommunalbank til aksjeselskap ble det bl.a. lagt opp til at 20 pst. av aksjene i Kommunalbanken AS skulle selges til KLP. Videre ble det lagt til grunn at siktemålet skulle være å overdra alle statens aksjer til KLP-kommunesektoren over tid. I Innst. O. nr. 76 (1998-1999) gav Stortinget sin tilslutning til dette.

132 000 aksjer (20 pst. av aksjekapitalen) i Kommunalbanken AS er nå solgt til KLP for 141 mill. kroner. Det foreslås derfor at kap. 5330 Kommunalbanken AS, post 91 Salg av aksjer bevilges med kr 141 000 000.

2. MERKNADER FRA KOMITEEN

2.1 Kap. 580 Bostøtte

Komiteen viser til budsjettavtalen for statsbudsjettet 2001 mellom Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, jf. Budsjett-innst. S. I (2000-2001), der det framgår at sjablonbeløpet for lys og varme ikke skal fjernes neste år. Komiteen går på denne bakgrunn imot Regjeringens forslag om å avvikle denne ordningen.

2.2 Øvrige kapitler

Komiteen har ingen merknader til de øvrige kapitlene i proposisjonen og støtter bevilgningsforslagene.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har elles ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2000 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
Utgifter:			
500		Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500)	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 137 521 000 til kr 139 521 000	<u>2 000 000</u>
521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 3521)	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 1 301 700 000 til kr 1 182 700 000	<u>119 000 000</u>
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 1 623 000 000 til kr 1 629 600 000	<u>6 600 000</u>
581		Bolig- og bomiljøtiltak	
	71	Tilskudd til byfornyelse og boligkvalitet, <i>kan overføres</i> , <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 135 000 000 til kr 128 150 000	<u>6 850 000</u>
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5612)	
	72	Rentestøtte, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 73 000 000 til kr 78 000 000	<u>5 000 000</u>
Inntekter:			
3520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 520)	
	4	Diverse inntekter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 890 600 til kr 675 000 000	<u>215 600 000</u>
3521		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere (jf. kap. 521)	
	1	Tilbakevending for flyktninger, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 62 000 000 til kr 42 000 000	<u>20 000 000</u>
5330		Kommunalbanken AS	
	91	Salg av aksjer, <i>bevilges</i> med	<u>141 000 000</u>
5615		Renter fra Den Norsk Stats Husbank (jf. kap. 2412)	
	80	Renter, <i>nedsettes</i> med ..... fra kr 5 185 000 000 til kr 5 065 000 000	<u>120 000 000</u>

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 2000 kan overskride bevilgningen under kap. 522 Senter mot etnisk diskriminering, post 1 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 3522 Senter mot etnisk diskriminering, post 1 Diverse inntekter.

Oslo, i kommunalkomiteen, den 30. november 2000

Berit Brørby
leder

Magnhild Meltveit Kleppa
ordfører

Erna Solberg
sekretær